

2023-11-20 Minnesanteckningar Regionala Näringslivsdialogen

- Anna Halvarsson hälsade varmt välkommen till årets näst sista näringslivsdialog och särskilt till vår gäst, Susanne Spector, Nordea.
- "Kalejdoskop" - Regionala utsikter – Susanne Spector

Det ser väldigt olika ut. I norr går det bättre. Mellersta Norrland går allra bäst. MEN Västernorrland drar mest i den regionen. Förra årets höga elpriser påverkar. Elpriset har påverkat mer än höjda räntor MEN det kan slå igenom senare. Vi behöver vänja oss vid högre ränteläge. I alla fall till sommaren 2024. Därefter gradvis sänkning.

Stora satsningar kan spela mer roll än branscher- gröna satsningar samt försvarsindustrin. Ingen tillväxt på 7 kvartal men det går ändå bättre än väntat. Arbetsmarknaden har vänt och kommer att bli bättre. BNP faller även nästa år – tungt, segt, görbart men utdraget.

Byggbranschen är ett sänke i hela landet men med gradskillnader och i Mellersta Norrland ändå lite bättre jmf med andra regioner. Fortsatt nedgång förväntas.

Arbetsmarknaden visar att i Mellersta Norrland så efterfrågas fler jobb än förra året – tillskillnad från alla andra regionen där det är en minskad efterfrågan på arbetskraft. Beror på större motståndskraft.

Nu låg arbetslöshet i Mellersta Norrland och den ökar inte i samma takt som i andra regioner. Jämtland dock sämre än Västernorrland.

Efterfrågan på arbetskraft är större än vad som verkligen sysselsätts så den svaga befolkningsutvecklingen gör att vi inte kan möta efterfrågan.

Sysselsättning skulle kunna öka mer i Mellersta Norrland – det finns potential! Det som håller tillbaka är brist på kompetens och befolkningsutveckling. Potentialen förväntas bestå!!

Vi behöver anpassa oss till ett högre ränteläge. Utsikterna är bättre i Mellersta Norrland jmf Riket.

Nordeas "stora rapport" har fått rubriken "Tunga steg".

Lönelöshet och arbetskraftsinvandring är inte inkluderat i analysen men kan bedömas ha en påverkan och försvårar bristen.

Arbetslöshet brukar inte vara "pushare" för flytt. OM du är i en stark arbetsmarknadsregion så flyttar du inte. OM det skulle ske, så behövs mer "Push" och "pull". Borde kroka arm mellan högarbetslöshetsregionen och de som har stort utbud.

För komplett info se bifogad presentation.

➤ Organisationer

▪ **JHT, Teres Gärdin**

Siffror från september. Både upp och ner. Snön kom för att stanna. Fantastiskt med utmaning. Man var inte riktigt redo. Tidigare öppnande i liftar och spår. Strömsund visar uppåtssiffror m Berg, Ragunda och Östersund. Öppnar för Köpenhamnsflyg – från Danmark till Jämtland. Fyller inte lika bra åt andra hållet. Pågår till sportloven. Även andra möjliga platser för flygutbyte hålls varma: Holland, Tyskland och England varma!

▪ **Handelskammaren, Oliver Dogo ersätter Maria Åberg**

Projekt Trade MidSweden är igång tema Export. Projektledare Kristin Hägglund. För att få igång ett exportnätverk + paketera och nå kmn, organisationer etc. för export och internationell handel. För ökat inflöde till stöttade aktörer som Almi av företag som vill ta klivet ut till nya marknader. 2. Planerar för ny Välkomstdag i januari på Campus i Ösd o S-vall. Tidigare i augusti mkt uppskattat. Arbetsgivare i företag och kmn. På plats o möter studenter. 3. Kompetenskompassen – arbetsmarknadsevent m arbetsgivare för långsiktig samverkan till handbok för samverkan m utbildningsarrangörer.

<https://infogram.com/1py1g1e2yv9ggzh3yvgenv05m9cydxqdv57?live> Digitalt från Östersund. Länk:

<https://midchamber.se/event/arbetsmarknadsevent/>

▪ **IUC, Janita Palmqvist**

Industriforum tisdag 21 nov kl 9-15 Folkets hus Östersund Välkommen! Länets industri går ner. Viktigt visa vad industrin betyder för länet. Omsätter 14 miljarder per år. Länk: [Industriforum 21 november – IUC Z-GROUP \(iuczgroup.se\)](https://www.industriforum.se/)

▪ **Arbetsförmedlingen, Anders Söderman (ersätter Ola Kereby)**

Inte så mkt nytt. Fortsatt låg arbetslöshet. Planat ut. Vissa kmn tickar ner andra försiktig upp – Strömsund större varsel börjar få effekt nu. Det finns ett kansli i Skellefteå som jobbar m www.jobbinorr.nu Arrangerade rekryteringsträffar i Sthlm o Malmö. Finns planer för oss att marknadsföra Jämtlands län.

▪ **Samling Näringsliv, Jenny Grip**

Stark eventperiod. Fastighetsdagen 7 nov. Välbesökt och fullbokad dag! 300 deltagare. Det finns ljusglimtar i vårt län även om omvärlden. Frukost tema "AI" tisdag 21 nov. Kompetensförsörjning m Ekonomdagentillsammans med MIUN m150 anmälda studenter. Årlig näingslivsaktivitet – Härjedalen och Bräcke – förutsättningar och hinder i vårt län med ägarskap utanför länet. Infrastrukturfokus –25 miljoner som behövs för att trygga infrastrukturdrift. Bra artiklar som kommit från Regionen. Det börjar ge avtryck i landet och i Tröndelag. *Mer info om evenemang: [Företagsfrukostar, lunchspaningar och andra aktiviteter \(samlingnaringsliv.se\)](https://www.naringsliv.se/)*

(Oliver Dogo: Försvarsmakten har varit mkt tydlig i det stora behovet. Ovanligt uttalande från försvarsmakten. Kanske flyttar Finland sitt flygvapen till Sverige den dag Sverige går med i Nato. Anna H: ja viktigt och ageras på många håll bla m Finland. Östvästliga infrastrukturen är helt avgörande.)

▪ **Almi, Martin Hellström**

Mitt i intensiv rådgivningsperiod. Svårt få tillbaka pengar nu. Trots detta 50 nya lån. Dock färre än i fjol. Mkt hållbarhet bla bra samverkan m Ösd kmn och JHT och Engcons underleverantörer. 7 av 8 vill få råd kring lönsamhet. Nya hållbarhetstjänster lanseras i början av 2024. Länk: <https://www.almi.se/jamtland/gasa-eller-bromsa3/>

▪ **Sveriges Åkeriföretag, Göran Danielsson**

Nyckeltalsrapport släppt under hösten för senaste året. Ökad omsättning 18% pga bränslepriser. Transportarbete växer m 2% per år. Ser att konkurser börjar öka. Långväga/fjärrtrafik ökar. Närdistribution bromsa pga minskad ehandel. Skogen ökar. Miljötransport ökar. Men minskar från byggsektorn. Divisionsutredning från SCB utifrån kompetens har ställt till det för branschen. Tex felanvända underlag på hur många som jobbar. Det ser ut som att behov av yrkesförare inte behövs och det missas att vi har en tillväxt i transportbehovet. Risk att vi tappar utbildningsplatser. Rapportlänk: [Ladda ned publikation - Skolverket](https://www.sverigesakeriforetag.se/). Färdplan för fossilfri transporter lämnad till regeringen. Politiken hänger inte med näringslivet och bromsar näringslivets omställning. Rapport [Färdplan Åkerinäringen 2023.pdf \(akeri.se\)](https://www.sverigesakeriforetag.se/)

▪ **Nyföretagarcentrum, Olle Martinell**

På nedgång. Dock fler i rådgivning detta år än 2022. I lågkonjunktur startar fler företag.

Frånvarande denna gång: Företagarna, Joakim Sjöstedt, Sametinget – näringsliv, Ingela Nilsson, Svenskt näringsliv - Ola Toftegaard, LRF - Gabriella Persson Turdell och MIUN - Ludde Edgren

- **Kommunerna och kommunförbundet – info från Tillväxtcheferna** – Patrik Jemteborn och Kajsa Mattsson
Jobbar gemensamt m "Stockholmsgruppen" kring investeringar och satsningar för att visa vad som görs i länet. En viktig del i utvecklingsarbetet är att hitta former och minsta gemensamma nämnare för hur vi har dialog och fångar bilden av hur näringslivet och företagen mår – på personnivå. Detta vill kommunerna göra i samarbete med näringslivsorganisationerna och andra aktörer.

➤ **Länsstyrelsen - info från Peter Andrén**

Budgettider. Spartider. 1% neddragningar. Oro är finansiering för lantbruket och generationsskiften – kopplat till både tretåiga hackspettar och minskade finansieringsmöjligheter för investeringar. Det finns en ljusning i en pågående ändrad lagstiftning kring ägandeformer och övelätelser I mars kommer utredning av lokalisering av alla EU-programmen. Inga pengar är avsatta för att jobba med skogsprogrammet och det kommer att påverka arbetet, förstås. Slår ett slag för genomförd utbildning som regionen och länsstyrelsen arrangerade 27 /10 – "Centrala processer för gruvetableringar". Högt tryck på detta.

➤ **RJH: Anna Halvarsson**

- Information från Hälso- och sjukvården – Anna Sjövall för Anna Fremner

Ökat Covid-läge+ RS-virus och influensa. Fler öppnade vårdplatser på infektionsavd. Enstaka patienter på IVA. Personal är också sjuk vilket påverkar. Vaccinerar även för högtryck. Prioriterade kostnadsfritt. Övriga mot avgift.

- Information från Regional utveckling

- ESF+ utlysning tom 240315 – för strukturell kapacitet i gles geografi, kompetensutveckling mm.
Digital info 24 nov kl 9:30 -11

<https://www.esf.se/utlysningar/utlysning/?dnr=23-067>

<https://www.esf.se/kalender/digital-informationstraff-om-aktuella-utlysningar-esf-mellersta-norrland/>

infoträff digigalt 24 nov 9:30 – 11

- Resurser till länets utveckling - såhär fördelades 1:1-anslaget under första halvan av 2023.- Juliana Gardahl – Wettersten

Beviljade belopp i kronor till företag efter kommun, januari-juni 2023

Kommun	Antal ärenden	Beviljat belopp, kr	Stödsomma i snitt
Jämtlands län	34	60 852 409	1 789 777
Berg	1	1 050 000	1 050 000
Bräcke	5	7 824 454	1 564 891
Härjedalen	3	8 925 000	2 975 000
Krokoms	2	1 725 080	862 540
Ragunda	2	60 000	30 000
Strömsund	2	5 060 200	2 530 100
Åre	9	7 254 100	806 011
Östersund	8	2 922 060	365 258

Källa: Nyps

Stöd för bredbandsinfrastruktur är ej inkluderade i kommunsiffrorna.

Utmaning att få jämn könsfördelning. Ofta till branschdominerade branscher. Här nationellt uppdrag att få en breddad stödgivning.

Mer info: [Företags- och projektstöd - Region Jämtland Härjedalen \(regionjh.se\)](https://regionjamtlandhärjedalen.se)

- Anna Halvarsson tackade för mötet och välkomnade till nästa digitala näringslivsdialog 18 dec – obs ej fysisk träff som ursprungligen tänkt, men mys gärna med glögg där du sitter uppkopplad.

Vid tangenterna: Linda Forss - RJH